

STUDIA
ŹRÓDŁOZNAWCZE
Commentationes

XVII

STUDIA ŹRÓDŁOZNAWCZE

XVII

I N S T I T U T U M H I S T O R I C U M
A C A D E M I A E S C I E N T I A R U M
E T L I T T E R A R U M P O L O N A E

COMMENTATIONES

XVII

WARSZAWA—POZNAŃ 1972
PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE

I N S T Y T U T H I S T O R I I
P O L S K I E J A K A D E M I I N A U K

STUDIA
ŹRÓDŁOZNAWCZE

XVII

WARSZAWA — POZNAŃ 1972
PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE

Komitet Redakcyjny

*Aleksander Gieysztor, Ireneusz Ihnatowicz,
Brygida Kürbisówna, Gerard Labuda
Ryszard Walczak (sekretarz)*

Adresy Redakcji

Poznań, ul. Marchlewskiego 126 p. 313, tel. 511-91 w. 16 i 17
Warszawa, Krakowskie Przedmieście 26/28, tel. 619-88

Rocznik poświęcony naukom pomocniczym historii
oraz źródłoznawstwu polskiemu i powszechnemu

Tom XVII
przygotowany w latach 1970—1971

PRINTED IN POLAND

Okładkę i obwolucę projektował
Tadeusz Chlebowski

Na obwolucie sztandar z wyobrażeniami spiczastych kapeluszy, symbol nie-
przyjaciół Chrystusa z obrazu Ukrzyżowania z Sechau w Bawarii (1474)
Przerys S. Fijała

SPIS RZECZY

Artykuły i rozprawy

Czesław Madajczyk, Źródła w historii najnowszej	1
Mieczysław Czubalski i Adam Krukowski, Kryminalistyczne metody badania źródeł historycznych XIX i XX wieku	9
Krzysztof Ligota, Pojęcie zdarzenia u stoików	37
Bogdan Bolz, Irlandzkie zapiski marginesowe w gnieźnieńskim kodeksie MS 1	51
Brygida Kürbisówna, Motywy makrobiańskie w Kronice mistrza Wincentego a szkoła Chartres	67
Józef Spors, Dokument Barnima I z roku 1229	81
Alicja Karłowska-Kamzowa, Zagadnienie aktualizacji w śląskich wyobrażeniach bitwy legnickiej 1353–1504	91
Genowefa Wojciech-Masłowska, Dwa krakowskie libri formularum z XV wieku	119

Dyskusje i przeglądy

Zdzisław Obertyński, Kadhubkowe „inter infulas”	133
Marian Plezia, Nowe źródło do dziejów polskiej myśli wojskowej z połowy XIII wieku	141
Jerzy Strzelczyk, Makrobiusz w średniowieczu. Przegląd nowych prac	147
Władysław Bandura, Spuścizna rękopiśmienna Ekspedycji Rzymskiej PAU. Średniowiecze	159
Jerzy Kłoczowski, Polska w Archiwum Watykańskim. Dokumenty średniowieczne	167
Maria Bielińska, Kierunki działalności Institut für österreichische Geschichtsforschung w Wiedniu	173

Artykuły recenzyjne i recenzje

Nowe źródła do historii zrastania się Prus Królewskich z Koroną w latach 1479–1506 (<i>Andrzej Wojtkowski</i>)	183
Uwagi genealoga o nagrobkach Piastów śląskich (<i>Kazimierz Jasiński</i>)	190
Nowy radziecki zarys dyplomatyki (<i>Anna L. Horoszkiewicz</i>)	194
Z ostatnich edycji i reedycji bio-bibliograficznych o wolnomularstwie (<i>Ludwik Hass</i>)	200
T. Pawłowski, Metodologiczne zagadnienia humanistyki, Warszawa 1969 (<i>Jerzy Maternicki</i>)	204
F. Bronowski, Idea gminowładztwa w polskiej historiografii, Łódź 1969 (<i>Jerzy Maternicki</i>)	205
Lexicon des Bibliothekswesens, hrsg. v. H. Kunze u. G. Rückl unter Mitarbeit v. H. Riedel u. M. Wille, Leipzig 1969 (<i>Anna Czekajewska-Jędrusik</i>)	207
I. Ihnatowicz, Vademecum do badań nad historią XIX i XX wieku, [t.] II, Warszawa 1971 (<i>Jerzy Serczyk</i>)	209
Bibliographie zur Vor- und Frühgeschichte Mitteldeutschlands hrsg. v. M. Jahn. T. I, Sachsen-Anhalt und Thüringen, [...] bearb. v. W. Schulz, cz. 1, 2a, 2b, Berlin 1955, 1959, 1962; T. II Land Sachsen [...] bearb. v. G. Bierbaum, cz. 1–2, 3a, Berlin 1957, 1969 (<i>Jerzy Strzelczyk</i>)	211
M. И. Слуховский, Библиотечное дело в России до XVIII века, Москва 1968 (<i>Artur Kijas</i>)	213
M. В. Машкова, История русской библиографии начала XX века (до октября 1917 года), Москва 1969 (<i>Anna Czekajewska-Jędrusik</i>)	214
Katalog dokumentów Archiwum Archidiecezjalnego we Wrocławiu, cz. 1, Dokumenty oznaczone sygnaturami alfabetycznymi, opr. W. Urban, Roma 1970; Wykaz regestów dokumentów Archiwum Archidiecezjalnego we Wrocławiu, opr. W. Urban, Warszawa 1970 (<i>Wacław Korta</i>)	215

W. F. Bolton, A history of Anglo-Latin literature 597–1066, t. I, 597–740, Princeton-New Jersey 1967 (<i>Jerzy Strzelczyk</i>)	216
J. Strzelczyk, Gerwazy z Tilbury, Wrocław-Warszawa-Kraków 1970 (<i>Aleksander Gieysztor</i>)	217
Kronika wielkopolska. Wydała, wstępem i komentarzem opatrzyła B. Kürbis, Warszawa 1970 (<i>Kazimierz Jasiński</i>)	219
Bilderchronik – Chronicon pictum – Chronica de gestis Hungarorum – Wiener Bilderchronik, t. I–II, Weimar 1968 (<i>Alicja Karłowska-Kamzowa</i>)	222
A. Karłowska-Kamzowa, Fundacje artystyczne księcia Ludwika I brzeskiego, Opole-Wrocław 1970 (<i>Brygida Kürbisówna</i>)	224
M. Kowalczyk, Krakowskie mowy uniwersyteckie z pierwszej połowy XV wieku, Wrocław-Warszawa-Kraków 1970 (<i>Jadwiga Krzyżaniakowa</i>)	226
E. Kotarski, Publicystyka Jana Dymitra Solikowskiego, Toruń 1970 (<i>Karol Glombowski</i>)	228
Z. Nowak, Kontrreformacyjna satyra obyczajowa w Polsce XVII wieku, Gdańsk 1968 (<i>Marceli Kosman</i>)	230
J. Myśliński, Studia nad polską prasą społeczno-polityczną w zachodniej Galicji 1905–1914, Warszawa 1970 (<i>Aleksandra Garlicka</i>)	231
A. Paczkowski, Prasa polityczna ruchu ludowego (1918–1939), Warszawa 1970 (<i>Aleksandra Garlicka</i>)	233
Moje spółdzielcze lata. Wybór materiałów z konkursu XX-lecia Centralnej Rolniczej Spółdzielni, Warszawa 1969 (<i>Janusz Deresiewicz</i>)	234
Dyplomatyka wieków średnich, opr. K. Maleczyński, M. Bielińska, A. Gąsiorowski, Warszawa 1971 (<i>Brygida Kürbisówna</i>)	235
K. Maleczyński, Studia nad dokumentem polskim, Wrocław-Warszawa-Kraków-Gdańsk 1971 (<i>Brygida Kürbisówna</i>)	237
Л. В. Черепнин, Новгородские берестяные грамоты как исторический источник, Москва 1969 (<i>Artur Kijas</i>)	239
Regesta Bohemiae et Moraviae aetatis Venceslai IV (1378 dec. – 1419 aug.), t. I, fasc. 1, ed. V. Jenšovská, Pragae 1967; t. II, ed. V. Vavřínek, Pragae 1968 (<i>Bogusław Ratusiński</i>)	241
I. Hlaváček, Das Urkunden- und Kanzleiwesen des böhmischen und römischen Königs Wenzel (IV.) 1376–1419, Stuttgart 1970 (<i>Ewa Łuczycka</i>)	243
A. Л. Хорошкевич, Жалованные грамоты Литовской метрики конца XV века и их классификация, в: Источниковедческие проблемы истории народов Прибалтики, Рига 1970 (<i>Maciej Neuman</i>)	246
F. Engel-Janosi, in Zusammenarbeit mit R. Blase u. E. Weinzierl, Die politische Korrespondenz der Päpste mit den österreichischen Kaisern 1804–1918, Wien – München 1964 (<i>Mieczysław Żywczyński</i>)	247
Teki Archiwalne, Materiały źródłowe, [z.] 12, Warszawa 1970 (<i>Ireneusz Ihnatowicz</i>)	248
Сборник документов и материалов по истории СССР советского периода (1917–1958 гг.). Ред. колл. И. М. Волков, С. Ф. Найда, Л. М. Папин, Д. К. Шелестов, Москва 1966 (<i>Zbysław Wojtkowiak</i>)	249
Grabież polskiego mienia na ziemiach zachodnich Rzeczypospolitej „wcielonych” do Rzeszy 1939–1945, Wydawnictwo źródłowe, przyg. do druku Cz. Łuczak, Poznań 1969 (<i>Karol Marian Pospieszalski</i>)	250
J. Siniarska-Czaplicka, Filigrany papierni położonych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej od początku XVI do połowy XVIII wieku, Wrocław-Warszawa-Kraków 1969 (<i>Janusz Deresiewicz</i>)	252
Historic Towns. Maps and plans of towns and cities in the British Isles, with historical commentaries, from earliest times to 1800, t. I, London and Oxford 1969 (<i>Adam Rutkowski</i>)	254

Zapiski krytyczne i sprawozdania

A. F. Grabski, Rzut oka na dzieje refleksji historiograficznej w Polsce, Studia Metodologiczne 7 (1970) (<i>G. L.</i>)	257
J. Szacki, Trzy pojęcia tradycji, Studia Socjologiczne, 1970, nr 1 [36] (<i>G. L.</i>)	257
З. В. Удальцова, Советское византиноведение за 50 лет, Москва 1969 (<i>W. S.</i>)	258
Lietuvos TSR bibliografija, ser. A. Knygos lietuvių kalba, t. I, 1547–1861, Vilnius 1969 (<i>M. K.</i>)	258
Lietuvos TSR istorijos bibliografija 1940–1965, Vilnius 1969 (<i>Ń. O.</i>)	258
Бібліяграфія па гісторыі і Беларусі, феадалізм і капіталізм, Мінск 1969 (<i>Ń. O.</i>)	259
Bibliografija rasprava i članaka do 1945 god. Ser. IV z. 1, izd. M. Ujević, Zagreb 1965; ser. IV z. 2, izd. I. Hrvat, Zagreb 1968 (<i>W. S.</i>)	259
H. Höhne, Bibliographie zur Geschichte der Stadt Halle und des Saalkreises, t. I (Von den Anfängen bis 1648), Halle (S.) 1968 (<i>Ń. Strz.</i>)	260
Prasoznawcze prace dyplomowe w Polsce do r. 1968, opr. S. Dziki, Kraków 1970 (<i>A. M. G.</i>)	260
Archiwum miasta Elbląga. Przewodnik po zespołach 1242–1945, opr. J. Czaplicka, W. Kleszińska, Warszawa 1970; Archiwum miasta Gdańska. Przewodnik po zespołach 1253–1945, opr. T. Węsierska-Biernatowa, J. Czaplicka, M. Sławoszewska, Warszawa 1970 (<i>I. I.</i>)	261
Inwentarz akt sądów wyższych prawa miejskiego w Krakowie, opr. Z. Wenzel-Homecka, Warszawa 1970 (<i>I. I.</i>)	261
Inwentarz akt Naczelnej Rady Ludowej na Górnym Śląsku (1919) 1921–1922, opr. E. Długajczyk, Warszawa 1970 (<i>I. I.</i>)	261
С. А. Высоцкий, Древнерусская азбука из Софии Киевской, Советская археология [14] (1970); тоż w języku ukraińskim: С. О. Висоцький, Стародавня слов'янська азбука в Софії Київській, Вісник Академії Наук Української РСР, 1970 (<i>A. P.</i>)	262

J. Kašpar, Názvoslovi latinského písma w novověku, Archivní časopis (1970) (<i>Ź. Szym.</i>)	262
H. Gregor, Das Indienbild des Abendlandes, Wien 1964; J. Brummack, Die Darstellung des Orients in den deutschen Alexandergeschichten des Mittelalters, Berlin 1966 (<i>Ź. Strz.</i>)	263
A. D. von den Brincken, „... ut describeretur universus orbis”, w: <i>Miscellanea mediaevalia</i> , Veröffentlichungen des Thomas-Institutus der Universität zu Köln, Berlin 1970 (<i>Ź. Strz.</i>)	264
Dicuili Liber de mensura orbis terrae, ed. by J. J. Tierney, with contributions by L. Bieler, Dublin 1967 (<i>Ź. Strz.</i>)	264
G. Wicker-Micknat, Dichtung als historische Quelle, <i>Saeculum</i> 21 (1970) (<i>G. L.</i>)	264
A. Rabbow, Visuelle Symbole als Erscheinung der nicht-verbale Publizistik, Diss. Münster 1968 (<i>S. K. K.</i>)	265
Sztuka — technika — film, praca zbiorowa pod red. A. Kumora i D. Palczewskiej, Warszawa 1970 (<i>H. Kar.</i>)	265
Film dokumentalny Wielkiej Brytanii 1929–1969, Warszawa 1970 (<i>H. Kar.</i>)	265
Климент Охридски, Събрани съчинения, t. I, обраб. Б. С. Ангелов, К. М. Куев, Х. Кодов, София 1970 (<i>Ŵ. S.</i>)	266
Й. Заимов — В. Заимова, Битолски надпис на Иван Владислав, самодържец български, София 1970; И. А. Божилов, Битолският надпис на цар Иван Владислав и някои въпроси от средновековната българска история, Исторически преглед 27(1971) (<i>Ŵ. S.</i>)	266
М. И. Артамонов, О так называемой записке готского или греческого топарха, Вестник Ленинградского университета [25] (1970) (<i>A. P.</i>)	267
Н. Драгова, Старобългарските извори на Житието за петнадесетте тивериуполски мъченици от Теофилакт Охридски, w: <i>Прочувания по случай втория Международен Конгрес по балканистика, Studia Balcanica, t. II, София 1970 (Ŵ. S.)</i>	267
В. А. Кучкин, «Поучение» Владимира Мономаха и русско-польско-немецкие отношения 60–70-х годов XI века, Советское славяноведение [7] (1971) (<i>A. P.</i>)	267
А. Г. Кузьмин, Когда Нестор писал Житие Феодосия, Ученые записки Рязанского Государственного Педагогического института 61(1970) (<i>A. P.</i>)	267
W. Hartmann, Manegold von Lautenbach und die Anfänge der Frühcholastik, <i>Deutsches Archiv f. Erforschung d. Mittelalters</i> 26 (1970) (<i>Ź. Strz.</i>)	268
A. Vidier, L' historiographie à Saint-Benoît-sur-Loire et les Miracles de Saint Benoît, Paris 1965 (<i>B. K.</i>)	268
S. Viarre, La survie d'Ovide dans la littérature scientifique des XII ^e et XIII ^e siècles, Poitiers 1966 (<i>Ź. Strz.</i>)	269
Tajna historia Mongołów. Anonimowa kronika mongolska z XIII wieku. Przetłóżył z mongolskiego i komentarzem opatrzył S. Kałużynski, Warszawa 1970 (<i>G. L.</i>)	270
J. Wolny, Materiały do historii wagań w Polsce średniowiecznej, <i>Biuletyn Biblioteki Jagiellońskiej</i> 19 (1969) (<i>B. K.</i>)	270
Г. М. Прохоров, Публицистика Иоанна Кантакузина 1367–1371 гг., <i>Византийский временник</i> [29] (1968) (<i>Ŵ. S.</i>)	270
Бертрандон де ла Брокьер, Задморско пътешествие, преведе от оригинала Н. Колев, ред. и бележки В. Мутафчиева, София 1968 (<i>Ŵ. S.</i>)	271
J. W. Woś, De potestate papae et imperatoris apud Paulum Wladimiri, <i>Bolletino Storico Pisano</i> 39 (1970); <i>tenże, Le opere di Paulus Wladimiri, Rivista di Filosofia Neo-scholastica</i> 62 (1970) (<i>B. K.</i>)	271
Izvoare orientale privind istoria României, ser. I, t. I, volum întocmit de M. Guboglu și M. Mehmet, București 1966 (<i>Ŵ. S.</i>)	272
E. Jelonek, Kto jest autorem „Nowej Gigantomachii”? <i>Nasza Przeszłość</i> 31 (1969) (<i>M. K.</i>)	272
Kriegsabenteuer des Rittmeisters Hieronymus Christian von Holsten 1655–1666, hrsg. v. H. Lahrkamp, Wiesbaden 1971 (<i>G. L.</i>)	273
Грамотки XVII — начала XVIII века, изд. подг. Н. И. Тарабасова, Н. П. Панкратова, под ред. С. И. Коткова, Москва 1969 (<i>Z. Woj.</i>)	273
A. Zaleski, Towarzystwo Warszawskie, Listy do przyjaciółki przez Baronową XYZ, opr. R. Kołodziejczyk, Warszawa 1971; J. Kulczycka-Saloni, <i>Życie literackie Warszawy w latach 1864–1892</i> , Warszawa 1970 (<i>A. M. G.</i>)	274
K. Jasiński, Wojciech Kętrzyński jako dyplomatyk, <i>Komunikaty Mazursko-Warmińskie</i> , 1970, nr 3 [109] (<i>G. L.</i>)	275
Actes de Dionysiou, édition diplomatique par N. Oikonimidès, Paris 1968 (<i>Ŵ. S.</i>)	275
Acta Albaniae Veneta saeculorum XIV et XV J. Valentini (S. J.) labore reperta et transcripta ac typis mandata, cz. 1 t. I Palermo 1967 (<i>Ŵ. S.</i>)	275
L. Weinrich, Die Urkunde in der Übersetzung, <i>Jahrbuch f. d. Geschichte Mittel- u. Ostrdeutschlands</i> 19 (1970) (<i>Ź. Strz.</i>)	276
J. Hemmerle, Die Deutschordens-Ballei Böhmen in ihren Rechnungsbüchern 1382–1411, Bonn 1967 (<i>B. Rat.</i>)	276
Hanserezesse, vierte Abteilung (von 1531 bis 1560), t. II, hrsg. v. Hansischen Geschichtsverein bearb. v. K. Friedland u. G. Wentz, Köln — Wien 1970 (<i>B. Wach.</i>)	277
Documenta Romaniae Historica. A. Moldova, t. XIX (1626–1628), [volum] întocmit de H. Ghircă, București 1969; B. Țara Românească, t. I (1247 — 1500), volum întocmit de P. P. Panaitescu și D. Mioc, București 1966; t. XXI (1626–1627), volum întocmit de D. Mioc, București 1965; t. XXII (1628–1629), volum întocmit de D. Mioc, București 1969 (<i>Ŵ. S.</i>)	277
Dokumentacja w zakładzie pracy, przepisy kancelaryjne i archiwalne, stan prawny na dzień 30 czerwca 1969. Opr. K. Radczuk, wyd. 2, Warszawa 1970 (<i>I. I.</i>)	278
K. Jasiński, Genealogia Piastów (Źródła, literatura, metoda, wyniki badań). Sprawozdania z posiedzeń komisji naukowych PAN, Oddział w Krakowie 13 (1970) (<i>G. L.</i>)	279

VIII

Spis rzeczy

W. Dziewulski, Bułgarka księżną opolską, Śląski Kwartalnik Historyczny «Sobótka» 24 (1969) (<i>J. Szym.</i>)	279
M. Luzzati, Le origini di una famiglia nobile pisana: i Roncioni nei secoli XII e XIII, <i>Bulletino senese di storia patria</i> , ser. III 25–27 (1966–1968) (<i>R. M.</i>)	279
G. C. Bascap é, Sigillografia. Il sigillo nella diplomatica, nel diritto, nella storia, nell'arte, t. I, Milano 1969 (<i>S. K. K.</i>)	280
L. Czechówna, Historia geomorfologii w Polsce w latach 1840–1939 na tle rozwoju geomorfologii światowej, Poznań 1969 (<i>G. L.</i>)	280
J. E. Piasecka, Dzieje hydrografii polskiej do 1850 roku, Wrocław–Warszawa–Kraków 1970 (<i>G. L.</i>)	281

Komunikaty

Dicianovesima settimana di studio: La scuola nell'occidente latino dell'alto medioevo, Spoleto, 15–21 aprile 1971 (<i>Brygida Kurbisówna</i>)	283
Stan prac nad Regestami śląskimi 1343–1526 (<i>Wacław Korta</i>)	284

SPIS ILUSTRACJI

Do art. M. Czubalskiego i A. Krukowskiego:

Ryc. 1. Zastosowanie geometryczno-strukturalnej metody badania autentyczności podpisów	18
Ryc. 2A–B. Identyfikacja metodą geometryczno-strukturalną	19
Ryc. 3. Zastosowanie promieni ultrafioletowych do odczytania wywabionego tekstu	23
Ryc. 4. Ujawnienie przy pomocy promieni ultrafioletowych pisma nakreślonego niewidocznym atramentem	23
Ryc. 5. Obraz mikroskopowy krzyżowania się linii atramentowych	24

Do art. B. Bolza:

Zapiski marginesowe w gnieźnieńskim kodeksie MS 1

I (s. 125), II (s. 126), III (s. 15), IV (s. 248),	52
V (s. 39), VI (s. 48) VII (s. 62), VIII (s. 10), IX (s. 225), X (s. 189),	53
XI (s. 149), XII (s. 163) XIII (s. 171), XIV (s. 173), XV (s. 174), XVI (s. 30)	54

Do art. A. Karłowskiej-Kamzowej:

Ryc. 1. Kodeks lubiński, Bitwa legnicka	92
Ryc. 2. Kodeks lubiński, Tatarzy pod Legnicą	93
Ryc. 3. Apokalipsa z Angers, «Błogosławieni umarli w Panu»	95
Ryc. 4. Balduineum z Trewiru, Bitwa	96
Ryc. 5. Węgierska kronika ilustrowana, Pierwszy najazd Tatarów	97
Ryc. 6. A–B. Tryptyk wrocławski, Tatarzy pod Legnicą I/II	99
Ryc. 7. Tryptyk wrocławski, Tatarzy pod Legnicą	100
Ryc. 8. Obraz wotywny z St. Lambert	101
Ryc. 9. Nagrobek króla Dagoberta z St. Denis	102
Ryc. 10. Kapelusze żelazne wyobrażone na sztandarach nieprzyjaciół Chrystusa w scenie Ukrzyżowania	103
Ryc. 11. Legenda horingowska, Bitwa legnicka I	104
Ryc. 12. Legenda horingowska, Bitwa legnicka II	105
Ryc. 13. Legenda horingowska, Tatarzy pod Legnicą	106
Ryc. 14. Legenda horingowska, Sen proroczy św. Jadwigi	107
Ryc. 15–16. Legenda baumgartenowska: Cesarzowa tatarska zwiedza miasta Zachodu i Zabójstwo cesarzowej	108
Ryc. 17. Legenda baumgartenowska, Tatarzy ruszają na Zachód	109
Ryc. 18–19. Legenda baumgartenowska: Bitwa legnicka i Sen proroczy św. Jadwigi	110
Ryc. 20–21. Legenda baumgartenowska: Tatarzy pod Legnicą i Król czeski gromi Tatarów	111
Ryc. 22–23. Legenda baumgartenowska: Św. Jadwiga odnajduje ciało syna na Legnickiem Polu i Benedyktyni na Legnickiem Polu	112
Ryc. 24. Fragment obrazu «Rzeź Niewiniątek» z kościoła św. Augustyna w Sienie	113
Ryc. 25. Fragment obrazu «Ukrzyżowanie» z Muzeum Chrześcijańskiego w Ostrzyhomiu	114
Ryc. 26. Maciej z Miechowa, <i>Descriptio Sarmatarum</i> . Karta tytułowa	115

TABLE DES MATIÈRES

Articles et études

Czesław Madajczyk, Les sources dans l'histoire contemporaine	1
Mieczysław Czubalski et Adam Krukowski, L'examen des sources pour l'histoire du XIX ^e et XX ^e siècle selon les méthodes de la criminologie	9
Krzysztof Ligota, The notion of event in Stoicism	37
Bogdan Bolz, Irische Randnoten im Codex Gnesnensis MS 1	51
Brygida Kürbisówna, Macrobe et l'école de Chartres dans la Chronica Polonorum du Maître Vincent dit Kadłubek	67
Józef Spors, Die Urkunde Barnims I. aus dem Jahre 1229	81
Alicja Karłowska-Kamzowa, Probleme der Aktualisierung in den schlesischen Darstellungen der Schlacht bei Legnica	91
Genowefa Wojciech-Masłowska, Zwei Krakauer libri formularum aus dem XV. Jahrhundert	119

Discussions et revues

Zdzisław Obertyński, Die „inter infulas” bei Magister Vincentius genannt Kadłubek	133
Marian Plezia, Une nouvelle source de l'histoire militaire de la Pologne médiévale	141
Jerzy Strzelczyk, Macrobe au moyen-âge. Revue des recherches récentes	147
Władysław Bandura, Dossiers de recherches de l'Expédition Romaine de l'ancienne Académie Polonaise des Sciences et des Lettres à Cracovie: le Moyen-Âge	159
Jerzy Kłoczowski, La Pologne aux Archives du Vatican. Sources médiévales	167
Maria Bielińska, Die Forschungstätigkeit des Instituts für österreichische Geschichtsforschung in Wien	173
Articles critiques et comptes rendus	183
Notes critiques et comptes-rendus	257
Communications	283

SPIS WSPÓŁPRACOWNIKÓW – LISTE DES COLLABORATEURS

	Władysław Bandura, Kraków		Krzysztof Ligota, Londyn, Anglia
	Maria Bielińska, Warszawa		Ewa Łuczycka, Warszawa
	Bogdan Bolz, Gniezno		Czesław Madajczyk, Warszawa
	Anna Czekajewska-Jędrusik, Warszawa		Jerzy Maternicki, Warszawa
	Mieczysław Czubalski, Warszawa	<i>R. M.</i>	Roman Michałowski, Warszawa
	Janusz Deresiewicz, Poznań		Maciej Neumann, Poznań
<i>A. M. G.</i>	Aleksandra Garlicka, Warszawa		Zdzisław Obertyński, Warszawa
	Aleksander Gieysztor, Warszawa	<i>Ń. O.</i>	Jerzy Ochmański, Poznań
	Karol Głombiowski, Gdańsk		Marian Plezia, Kraków
	Ludwik Hass, Warszawa	<i>A. P.</i>	Andrzej Poppe, Warszawa
	Anna L. Horoszkiewicz, Moskwa, ZSRR		Karol Marian Pospieszalski, Poznań
<i>I. I.</i>	Ireneusz Ihnatowicz, Warszawa	<i>B. Rat.</i>	Bogusław Ratusiński, Kraków
	Kazimierz Jasiński, Toruń		Adam Rutkowski, Warszawa
<i>H. Kar.</i>	Helena Karczowa, Warszawa		Jerzy Serczyk, Toruń
	Alicja Karłowska-Kamzowa, Poznań		Józef Spors, Bydgoszcz
	Artur Kijas, Poznań	<i>Ń. Strz.</i>	Jerzy Strzelczyk, Poznań
	Jerzy Kłoczowski, Lublin	<i>Ŵ. S.</i>	Wincenty Swoboda, Poznań
	Wacław Korta, Wrocław	<i>Ń. Szym.</i>	Jadwiga Szymczak, Toruń
<i>M. K.</i>	Marceli Kosman, Poznań	<i>B. Wach.</i>	Bogdan Wachowiak, Poznań
	Adam Krukowski, Warszawa		Genowefa Wojciech-Masłowska, Poznań
	Jadwiga Krzyżaniakowa, Poznań	<i>Z. Woj.</i>	Zbysław Wojtkowiak, Poznań
<i>S. K. K.</i>	Stefan Krzysztof Kuczyński, Warszawa		Andrzej Wojtkowski, Lublin
<i>B. K.</i>	Brygida Kürbisówna, Poznań		Mieczysław Żywczyński, Lublin
<i>G. L.</i>	Gerard Labuda, Poznań		

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE
ODDZIAŁ W POZNANIU

Nakład 460 + 90 egz. Ark. wyd. 41. Ark. druk. 37,5
Papier druk. sat. kl. III, 80 g, 61 × 86 cm. Oddano
do składania 2 X 1971 r. Podpisano do druku
w lipcu 1972 r. Druk ukończono w sierpniu. 1972
Zam. nr 7993/71 K 11/413 Cena zł 126,–

POZNAŃSKIE ZAKŁADY GRAFICZNE
IM. MARCINA KASPRZAKA W POZNANIU

Cena zł 126,—